

ons net

JAARMAGAZINE BEWEGING.NET 2023

9 **50 GELOTE BURGERS ALLEEN
GAAN DE DEMOCRATIE NIET REDDEN**
DEMOCRATISCHE VERNIEUWING

17 **ID-DAGEN
MAKEN DE BRUG**
19-20 OKTOBER

27 **SOCIALE BUURT
DEELT MOBILITEIT**
Maatschappelijke innovatie

MAATSCHAPPELIJKE INNOVATIE

Sociale buurt deelt mobiliteit

Deelauto's, deelfietsen, deelsteps, ... zien we steeds vaker opduiken. Mensen vinden de weg naar deelmobiliteit want het is duurzaam en financieel aangenamer. Maar is dat zo voor alle doelgroepen? Beweging.net onderzocht, probeerde en lanceerde het project deelmobiliteit in een sociale woonwijk in Moorsel (Tervuren) en in Landen, zodat bewoners het systeem leren kennen.

Deelmobiliteit boomt in België, maar er zijn veel verschillende systemen. Niet iedereen vindt de weg er naartoe. “We merkten dat net de mensen die het meest gebaat kunnen zijn met deelmobiliteit vaak in het ongewisse bleven door onwetendheid, onbekendheid of de digitale kloof”, vertelt Michiel Brems, stafmedewerker Maatschappelijke Innovatie in Vlaams-Brabant. “Vaak zijn dat mensen in sociale buurten. Op een infoavond legden we uit wat deelmobiliteit is. Er was een (bak)fiets en auto, zodat de mensen zagen hoe het ging.”

Op die infoavond was ook Ann Van Marseville uit Landen aanwezig. “Mijn wagen was net stuk, dus dit project was een godsgeschenk voor mij. Ik had al wel van deelmobiliteit gehoord, maar het leek een ver-van-mijn-bedshow. Op de infoavond

was iemand van de stad Landen die er alles over wist. Daar kan je altijd bij terecht en dat vind ik goed, want al die apps en digitale dingen schrikken me soms af. Ik ken ze niet of ik weet niet hoe ik ermee moet werken. Gelukkig helpt de persoon van het loket mij en mijn dochter.”

Beweging.net werkte voor dit project samen met Stapp.in, Blue-bike, de stad Landen, CNUZ en de provincie Vlaams-Brabant. Op een plaats, zichtbaar in de wijk, staan deelfietsen, bakfietsen en auto's. Het is een mobipunt, waar iedereen gebruik van mag maken. “We mikten in de eerste plaats op mensen in de sociale huisvesting”, zegt Michiel. “We vonden het belangrijk dat mensen in het stadhuis hulp kregen aan het loket. Samenwerken is de toekomst. Op de locatie zelf staat ook een paneel met informatie over hoe je de deelvoertuigen gebruikt en een telefoonnummer. Toegankelijkheid was een prioriteit.”

“En dat is het echt wel”, vertelt Ann. “De auto staat om de hoek. Vroeger belde ik naar het telefoonnummer om een auto te reserveren. Intussen hebben zowel mijn dochter als de loketmedewerker me geleerd om met de app te werken. Ik raad het iedereen in de buurt aan. Mijn buurvrouw heeft een eigen wagen, maar ze overweegt dit systeem ook. Het heeft mijn leven echt verbeterd. Een eigen wagen is niet goedkoop. Je moet de auto kopen, maar daar-

naast ook rekening houden met het onderhoud, de verkeersbelasting, de brandstofkosten, ... Al die zorgen heb ik nu niet meer. Naast een praktische oplossing geeft het me ook gemoedsrust en geen zorgen meer over rekeningen. Je weet exact wat het je kost.”

Een redding

De twee proefprojecten in Tervuren en in Landen zijn nu afgelopen. Met een positief effect, want de stad Landen zet het project zelf verder. Voor Ann een grote opluchting. “Ik zou niet meer zonder kunnen. Ik hoop

‘Deelmobiliteit blijft vaak in het ongewisse door onwetendheid, onbekendheid of de digitale kloof.’

Michiel Brems

stafmedewerker
Maatschappelijke Innovatie

dat iedere gemeente of stad dit binnenkort doet. Ik ben jullie grootste fan.”

“Dat is ook onze insteek”, licht Michiel nog toe. “Beweging.net verbindt mensen en brengt de juiste personen samen, met oog voor het maatschappelijke karakter van het project. Zo kan het project na een tijdje op zichzelf staan. Wij geven de aanzet, verbinden, denken mee na en hopen telkens de wereld een klein beetje mooier en beter te maken. Het kan pathetisch klinken, maar voor veel mensen is dit kleine project van groot belang. De auto geeft vrijheid. Ik

gebruikte vaak het openbaar vervoer, maar ik woon op de grens van Vlaams-Brabant, Limburg en Wallonië en het aanbod van openbaar vervoer is hier niet zo groot en

niet goed afgestemd op elkaar. De bus rijdt sowieso niet naar de gemeente waar mijn zorgbehoevende broer woont. De deelauto is onze redding.”

Wat met de toekomst?

In 2023 rollen we project rond deelmobiliteit in heel Vlaanderen uit. Lokale besturen kunnen contact opnemen met michiel.brems@beweging.net of sofie.neyens@beweging.net om meer uitleg te krijgen over hoe zij zelf aan de slag kunnen gaan met deelmobiliteit. Gemeenten die dat wensen bieden we ook extra ondersteuning aan: er is een kant en klaar pakket van vorming en begeleiding dat beweging.net aanbiedt.

‘Naast een praktische oplossing geeft het me ook gemoedsrust.’

Ann Van Marseville

Gebruiker

‘Er wordt een oplossing geboden voor mensen in vervoersarmoede, die anders moeilijkheden ondervinden bij normale verplaatsingen als een bezoek aan het gemeentehuis of een bezoek aan familie in het weekend.’

Tom Dehaene, gedeputeerde en provincieraadslid Vlaams-Brabant (CD&V)

Welke rol speelt de provincie in deelmobiliteit?

Deelmobiliteit is een lokale aangelegenheid. Deelfietsen of deelwagens zijn pas bruikbaar als je ze dicht bij huis vindt. De keuze van locaties en formules is in de eerste plaats een taak voor de gemeenten en voor de bedrijven die deelfietsen en deelwagens aanbieden. De provincie kan wel een rol spelen in het inspireren en ondersteunen van de gemeenten.

Waarom is dit belangrijk?

Deelmobiliteit kan bijdragen aan een oplossing voor verschillende problemen. Meer duurzame verplaatsingen en minder auto's zijn beter voor het klimaat. Meer verplaatsingen met de fiets en minder autoritten maken het verkeer ook veiliger en er zijn minder files. Door deelwagens zijn er ook minder parkeerplaatsen nodig, wat plaats maakt voor een groenere inrichting van de weg en meer ruimte voor voetgangers en fietsers. Deelmobiliteit leidt bovendien tot minder vervoersarmoede. Niet iedereen kan zich een auto of een elektrische fiets veroorloven. Veel mensen wonen op een plek waar weinig openbaar vervoer is. Dan wordt een eenvoudige boodschap al een hele onderneming.

Welke concrete maatregelen zijn er?

We willen dat deelmobiliteit meer en meer ingang kan vinden. Zo houden we bij vergunningen van grotere projecten met veel woningen of appartementen rekening met plaats voor deelwagens en deelfietsen. We ondersteunden ook een aantal gemeenten in de uitbouw van mobipunten, waar

verschillende vervoerswijzen samenkomen. De provincie begeleidt samen met Autodelen.net ook gemeenten die een actieplan deelmobiliteit opmaken en hoe ze hun eigen wagenpark kunnen verduurzamen en delen met inwoners.

Wat vind je van het project van beweging.net?

Het project in Tervuren en Landen kreeg een provinciale subsidie. Er wordt een oplossing geboden voor mensen in vervoersarmoede, die anders moeilijkheden ondervinden bij normale verplaatsingen als een bezoek aan het gemeentehuis of een bezoek aan familie in het weekend. Het project maakt ook duidelijk dat deelmobiliteit geen luxeproduct is, maar net heel geschikt voor wie het wat minder breed heeft. Het is een grote uitdaging voor alle overheden dat klimaatbeleid niet enkel gericht is op welgestelde burgers. Het is een vooroordeel dat sociale doelgroepen daar niet mee bezig zijn. In de praktijk hebben mensen met een kleiner budget doorgaans net een kleinere ecologische voetafdruk. Dit project is een voorbeeld van hoe klimaatmaatregelen op hun situatie worden afgestemd. Ik apprecieer dat het project, naast een app, ook voorzag in telefonisch contact. De digitalisering en de afbouw van lokale dienstverlening stemt veel mensen ongerust. Voor belangrijke zaken moeten mensen met vragen nog altijd terecht kunnen bij een echt persoon.